

977 7. Nov. 1888: 1. Beh. af Lovf. om den offentl. Fred paa Folketurf. Helligd. m. fl. 978

at jeg gjør — formodentlig giver han sig ikke af dermed, jeg gjør det ganske vist ikke sjældent — saa er det ikke vanstelig at faae Dem til at raabe Hør og Bravo; men naar det ærede Medlem var med ved saadanne Leiligheder, vilde han snart komme til at erkjende, at undertiden er det ikke saa ganske let at faae Arbejderne til at gaa med til hvilken som helst Ting. Arbejdernes Kritik er vaagen, det er Noget, som det ærede Medlem maaſte ikke fjender, men som han kunde have godt af at lære at kjende. Naar man taler med en Arbejder under fire Dine, sagde han, saa kan man faae ganske andre Ting at høre. Saa hedder det, at det er smaat med Arbeidet og smaat med Fortjenesten, og at Mesteren maa gjøre Indskrænkninger. Ja, saaledes at tale med en Arbejder under fire Dine, er en egen Ting. Der kan siges Meget, navnlig naar det er en Mester, der taler med Arbejderne. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem vil bygge Lovforslag paa den Slags Samtaler under fire Dine, de pleie ellers ikke at være et Grundlag for Lovforslag. Sidst da denne Sag var for, hørte jeg det ærede Medlem fra Frederiksværk (Holck) sige: Vi have endnu ikke tilstrækkelig Kundskab til, hvorendes den offentlige Mening i vort Land stiller sig til disse Ting, og han raadede mig derfor til at søge, saavidt muligt, at faae konstateret, at der her i Landet er en offentlig Stemning til Stede for dette Lovforslag, saa vilde jeg nok i Tidens Løb faae det gjenneført. Det har jeg saa bestræbt mig for at faae konstateret, men nu kommer det ærede Medlems Meningsstælle fra Christianshavn (Chr. Jensen) og siger, det er ikke den offentlige Stemning, det kommer an paa, nei, lad os snatte med Arbejderne under fire Dine, saa faae vi andre Ting at vide. Hvem af de to Herrer skulle vi nu rette os efter? Jeg tror, at jeg slutter mig i dette Stykke til det ærede Medlem fra Frederiksværk, jeg søger Kundskab om den offentlige Mening om Sagen og ikke om denne Snaak i Circum, som det ærede Medlem fra Christianshavn taler om. Saa siger det ærede Medlem (Chr. Jensen), at der er ingen Arbeidsgiver, hvem det falder ind at tvinge sine Arbejdere til at arbejde om Søndagen. Ja, det gaar med denne Tvang, ligesom naar det ærede Medlem taler med en Arbejder under fire Dine. Man kan saa deilig fortælle en Arbejder un-

der fire Dine: det Arbejde maa jeg have udført, den Mand har forlangt det, det Arbejde gaar fra mig, naar jeg ikke kan gjøre det, saa gaar det til en Anden, og saaledes kan man paa mange Maader lade Arbejderne forstaa, at skulde han vægre sig ved at gjøre det Arbejde, saa er der en Anden, der vil gjøre det, thi der er Mange, der staa og vente paa, at han skal blive brødløs. Man kan tale saaledes, at man ikke ligefrem tvinger, men alligevel svøbe sine Ord ind i saadanne Formaliteter, at det bliver en Tvang. Der kan siges til Arbejderne: Dersom Du nu ikke er fjøelig, saa fjøier jeg heller ikke Dig i andre Retninger. Det er netop det vi ville til Livs. Der er mellem Arbejderne som mellem Arbeidsgiverne enkelte Juffer, der ikke ret holde af at arbejde ordentlig de 6 Dage om Ugen, men heller ville Dag ud og Dag ind gaa og rode og bryde sig ikke om at komme ud blandt andre Menneſter og have en Hviledag. Men det er ikke dem, vi skulle stræbe at beskytte ved Lovgivningen. De, Lovgivningen skal beskytte, er de, der med Alvor ville arbejde de 6 Dage om Ugen, og derfor føle Trang til en Hviledag, hvor de kunne bevøge sig blandt andre Menneſter. Jufferne, Folk, der have Lust til at arbejde altid, Hellig og Søgn, tidlig og sent, tror jeg ikke, at Lovgivningen har stor Grund til at beskæftige sig med. Dernæst mener det ærede Medlem, at dette Lovforslag skulde ikke forbyde den Endelte at arbejde, thi det er naturligvis en overordentlig Fordel for den Mand, der arbejder for sig selv, at kunne benytte sin egen Arbeidskraft i den største Udstrækning, og han kan mange Gange ikke klare sig paa anden Maade. Det er det Samme, vi hørte sidst: Vi skulle tillade den Endelte at arbejde saa meget, som det er ham muligt paa nogen Maade, for at han kan faae saa stor Fordel som muligt, ligegyldigt om han derved skader Andre. Nei, jeg tror ikke, at det er Lovgivningsmagtens Opgave paa dette eller noget andet Omraade. Naar Lovgivningen skal regulere Arbejderforholdene, maa den skrive Lovene saaledes, at der kun bliver Mulighed for, at saa stort et Antal Arbejdere som muligt kunne beskæftiges, og at ikke den Endelte kan faae saa stor Fordel som muligt. Det Sidste er det System, vi have nu, men vi skulle netop regulere Arbejderforholdene